

ASAL FAKTÖRLER

Lisede bir ders

ÇETİN KAYA KOÇ koc@sehir.edu.tr

Son birkaç haftadır, ders vermek için İstanbul ve çevresindeki liselerimize uğruyorum. Dersin konusu kriptoloji. Biraz da ilgi çekmek, müşteri (!) bulmak için "Kendi bilgilerimizi nasıl şifreleriz ve başkalarının şifrelerini nasıl kırarız?" diye bir de alt başlık kullandım. Bu hafta kadar gittiğim liseler, Beşiktaş Anadolu Lisesi, Kırklareli Fen Lisesi ve Sezai Türkeş tarafından kurulan ama şimdi TEV tarafından yürütülen Kocaeli İnanç Türkeş Lisesi. Sırada başka liseler de var tabii. Gittiğim okullarda, genç, dinamik ve öğrenmeye ve öğretmeye meraklı rehber öğretmenler ve matematik, biyoloji ve fizik öğretmenleri bulmak beni çok mutlu etti. Öğrenciler ise evet konumuz onlar zaten, bir başka dünya.

Gittiğim liseler, eğitim ve gelir düzeyi ülke ortalamasında, belki biraz altında veya çok az üstünde olan ailelerin çocukların okuduğu liseler. İstatiksel bir yaklaşımla, çoğunluktan bahsediyoruz. Bu öğrenciler üzerinde fikir yürütürken, iyi bir örnek üzerinde çalıştığımı düşünüyorum.

İzlenimlerime gelince: Karamsar ve endişeli bir gençlik görmedim. Neşeli, şakacı, zeki ve gülümseyen bir gençlik vardı önümde. Ben onlarla dalga geçtim, onlar da benimle! Tabii, bir seferlik bir konuşma için gelmem, onların sürekli hocası olmamam, bir rahatlık faktörü. Ancak, benim derslerimi izleyenler bilirler (özellikle, lisans derslerimi). Öğrencilerime çok takılırım, ilgilerini canlı tutmak için anlattığım şeylerin mizahi taraflarını vurgularım. Liselilerimiz bunu sevdi sanırım. Burada asıl, söylemek istediğim, olayları iyi yönleriyle gören ve gülümsemeye hazır bir grupla karşı karşıya olduğumuz. İçlerindeki heyecanı hissetmemek mümkün değil.

Ancak, hala çok önemli bir grubun (en az yüzde 40) "mezun olunca ne iş bulacağız" derdini dile getirmesine üzüldüm. Seçecekleri meslekleri de iş bulma kriterine göre seçmek istiyorlar, akıllarına meslek sevgisi gelmiyor sanki. Bir kısmının tek isteği mezun olunca "herhangi bir iş bulmak". Bunun ne kadar yanlış bir düşünce olduğunu ne kadar anlatabildim, acaba. Bugün mezun olanlar için iş bulma şansının yüksek olduğu meslekler, yarının meslekleri olmayabilirler. Onlar 4-5 sene sonra mezun olduklarında bile çok şey değişebilir. Eğer belirli konularda teorik bilginiz ve pratik beceriniz varsa, bir konunun uzmanı olmuşsanız, asla işsiz kalmazsınız, diye özetlemeye çalıştım. Gençlerimizi, kuantum fiziği, nanoteknoloji, moleküler biyoloji ve bilgisayar bilimleri okumaya ve öğrenmeye teşvik etmeye çalıştım. Umarım kafaları iyice karışmamıştır!